

prenočevanje v planinskih postojankah za leto 1994. V teh dveh planinskih kočah namreč članom hrvaške planinske organizacije oskrbniki niso hoteli priznati veljavnih popustov za prenočevanje, ki so enaki kot za člane slovenske planinske organizacije.

Gospodarska komisija pri PZS je obe planinski društvi obvestila o kršitvah in ju pozvala k spoštovanju sklepov UO PZS. Hkrati jima je naložila, da se prizadetim hrvaškim planincem opravičijo in jim povrnejo preveč zaračunan denar. Dokler Gospodarska komisija PZS od obeh planinskih društev ne dobi obvestila o spoštovanju tega sklepa, zadržati izplačilo sredstev iz proračuna '94 za njuni postojanki.

Planinski tovorni žičničarji

Predsednik Planinske zveze Slovenije **Andrej Brvar** je 20. februarja poslal planinskim društvom Radovljica, Železniki, Nova Gorica, Kamnik, Krize, Celje, Ljubljana Matica ter Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje in Planinskemu vestniku pismo z naslednjo vsebino:

»V zvezi z nekaterimi vprašanji in trditvami na posvetu o tovornih žičnicah, ki ga je organiziralo PD Kranj 30. 1. 1995, vas želim seznaniti z naslednjimi dejstvi:

Planinska zveza Slovenije je prejela poziv za sklic posveta 26. 1. Iz gradiva je razvidno, da PZS nanj posebej ni bila povabljen.

Iz sredstev nekdanjega družbenega dogovora oz. proračuna R Slovenije za visokogorske planinske postojanke so bila od leta 1975 dalje odobrena in izkoriščena sredstva za žičnice v 48 primerih. Podrobnejši pregled je priložen.

Iz gradiv, ki so jih po posvetu pošiljali na različne naslovnike po Sloveniji, je razvidno, da je bil za nekatere ta posvet tudi ustanovni sestanek odbora za planinske tovarne žičnice Slovenije.«

Naslovniki so kot prilogo dobili seznam vlaganj Planinske zveze Slovenije v žičnice, ki jih upravljajo planinska društva, od leta 1975 do

1994. Vsote zdaj niso primerljive, ker bi jih bilo treba dati na skupni imenovalec, poenotiti torej absolutne vrednosti, vendar so v seznamu navedeni zneski od 25 000 do 26 254 000 dinarjev (in od leta 1992 dalje tolarjev).

Po tem seznamu so planinska društva dobila za svoje žičnice, ki peljejo do navedenih planinskih koč, denar v naslednjih letih: leta 1975 Koča na Kriški gori, 1979 Pogačnikov dom in Koča na Golici, 1980 Koča na Golici, Koča na Kamniškem sedlu, Dom na Peci, Dom pri Krnskih jezerih in Pogačnikov dom, leta 1981 Koča na Golici, Koča na Kamniškem sedlu, Dom pri Krnskih jezerih in Pogačnikov dom, leta 1982 Dom na Kaninu, Koča na Kamniškem sedlu, Dom pri Krnskih jezerih in Pogačnikov dom, leta 1984 Dom na Kaninu, Češka koča, Dom na Peci in Dom pri Krnskih jezerih, leta 1985 Dom na Kališču, Dom na Peci in Češka koča, leta 1986 Dom na Kališču, Koča na Kamniškem sedlu, Koča na Golici, Dom pri Krnskih jezerih, Češka koča in Dom na Peci, leta 1987 Dom na Kališču, Češka koča in Dom na Peci, leta 1988 Dom na Peci in Češka koča, leta 1989 Dom na Lubniku, Dom na Peci in Češka koča, leta 1990 Koča na Kriški gori, leta 1991 Frischaufov dom in Dom na Peci, leta 1992 Koča na Čemšeniški planini, leta 1993 Dom na Ledinah, Dom na Kališču, Koča na Klemenči jami in Dom na Peci, leta 1994 pa Dom na Ledinah, Koča na Kališču in Dom na Peci.

iz planinske literature

Narava in letni časi

Pri DZS je z letošnjo letnico izšla knjiga, ki neposredno s planinstvom nima prav nobene povezave, vendar se je bo kljub temu navdse razveselil vsak gornik, ki je seveda ljubitelj narave. **Michael Lohmann** in **Wilhelm Eisenreich** sta kot avtorja napisana na platncah izjemno lepe knjige Narava in letni časi, ki ima v nemškem izvirniku

naslov Die Natur im Jahreslauf; delo sta za slovensko založbo prevedla in priredila **prof. dr. Andrej Martinčič** in **Marko Aljančič**.

To je knjiga, ki površinskega prijatelja narave potegne v svoje skrivnosti tako s fotografijami kot s primernimi opisi; človek, ki hodi po naravi, pa čeprav samo na poti proti skalovitim goram, se po branju tega dela nehote pogosteje kot sicer ustavlja ob čudesih, ki jih srečuje na teh svojih stezah: vsak grm in vsaka trata mu pove marsikaj, vsak potoček in vsaka mlaka, vsako drevo in vsaka njiva, vsak skalni spodmol in vsak pogled naokrog, pa najsi bo pot v gozdu ali prek travnika, po taki ali drugačni pokrajini.

Knjiga Narava in letni časi je razdeljena v šest sklopov, na dvomesečja vsakega leta, ki pozornejšemu obiskovalcu narave ponujajo svoje čudeže.

Januar in februar nešteto sledi v snegu, pa tudi ptic ter poljskih in gozdnih živali in februarja tudi že prvo cvetje.

Marec in april, ki je nemara eden od najboljšejših sklopov v knjigi, prebujajočo se naravo z neštetiimi prvimi cveticami, metulji, pticami in dvoživkami, predvsem še pticami, ki si ta čas spletejo gnezda in v njih valijo nov zarod.

Maj in junij ves tisti živalski svet, ki ga ta čas srečujemo v naravi, ob njem pa hitro rast na poljih in travnikih, tudi vseh drobnih živali, tudi žuželk, ki so prebivalci te mavrice pisanih barv.

Julij in avgust vrhunec življenja v naravi z neštetiimi metulji in neštetiimi rožami, z neštetiimi plodovi in neštetiimi travniškimi in gozdnimi godci iz živalskega sveta, z neštetiimi tudi bolj skritimi prebivalci tega poletnega sveta, ki pa ne ostanejo skriti pozornemu opazovalcu.

September in oktober barve, ki napovedujejo jesen, s plodovi radosne narave, tudi nenavadnimi in tudi takimi, ki jim je narava poskrbela, da njihova vrsta ne bo izumrla, čeprav bi se na ozkem območju zgodila naravna katastrofa, saj lahko semena z vetrom splavajo neizmerno daleč, pa tudi z neštetiimi gobami in neštetiimi jatami ptic in neštetiimi živalmi, ki se zelo dejavno pripravljajo na dolgo zimo.

Pa november in december, ki sta prav hitra priprava na to zimo.

Besedni del v knjigi je sicer dovolj informativen, toda še mnogo pomembnejši in dragocenejši je po našem mnenju slikovni, fotografski del. Popotnik skozi pokrajino lahko natančno primerja opazovani delček v naravi in fotografijo v knjigi ter z gotovostjo ugotovi, kaj ima pred seboj, katero zdravilno rastlino in katerega metulja, katero travniško rožo ali travo in katero žuželko, katero ptico in katerega pupka, katero mravljo in katero žito.

Kdor bi se hotel nekoliko zastrupiti z biologijo in kdor bi želel natančno vedeti, kaj gleda, ko hodi po naravi, tudi proti goram, naj vzame v roke to knjigo, ki je primerna tako za odrasle kot za otroke.

Marjan Raztresen

IZLETI V OKOLICI LJUBLJANE

Sekretariat za turizem in gostinstvo pri mestni občini Ljubljana je bil v zadnjih letih aktiven tudi na področju izdajanja turističnih prospektov, monografij in vodnikov. Tako je ob koncu lanskega leta izšel droben, a zelo uporaben izletniški vodnik po širši ljubljanski okolici.

Vsaka pot se začneja v kakem mestu ali v bližnji vasi in vodi pogosto tudi po markiranih planinskih poteh do različnih ciljnih točk. Predstavljene so kulturno-zgodovinske zanimivosti in znamenitosti začetnega kraja in širše okolice ob opisani poti ter gostinska ponudba. Popotnik se lahko spotoma seznanjati tudi z možnostjo športnega rekreiranja v posameznih krajih, dobi pa tudi vse podrobne informacije o prometnih zvezah in druge praktične nasvete za ogleda in nakupe.

Ker v tej brošuri opisane poti vodijo tudi do znanih ali manj znanih planinskih točk, je prav, da jih na kratko predstavimo.

Iz Črnuč ali Gameljnov pridemo skozi vas Rašico (ta je bila med II. svetovno vojno v celoti požgana) do razglednega stolpa in Planinskega doma Rašiške čete na Rašici. Vračamo se lahko skozi vas Jable z gradičem Habah iz 17. stoletja. Iz Domžal ali Ihana nas pot vodi na razgledni Tabor, od tod pa

prek bližnjih Goropeč do gradu Krumperk in vasi Gorjuša z jamarškim domom in kraško jamo. Iz Mengša je le kratka pot do Mengeške planinske kočice na Gobavici ali pa dalje do Topole in naprej v Kamnik. Iz Radomelj je lep sprehod na osamelih hrib Homec ali v druge sosednje vasi. Iz Kamnika je več poti v Kamniško Bistrico, na Malo oziroma Veliko planino ter Menino planino (11. točka Razširjene slovenske planinske poti — RSPP) ali pa celo na Krvavec.

Iz Dolskega se lahko povzpemo v Zagorico, rojstno vas tudi v svetu znanega matematika **Jurija Vege**, in dalje k sv. Miklavžu. Na drugi strani Save pa so Janče s Planinskim domom II. grupe odredov. Iz Moravč je mogoča pot na Limbarsko goro ali pa na drugo stran doline v Zgornjo Slivno, kjer je Geometrično središče Slovenije (23. točka RSPP). V bližini vasi Vače je najdišče svetovno znane vaše situle.

Iz Zavoglja pri Zalogu in vasi Šmarje-Sap vodi več poti po sosednjih hribih. Iz Velikega Trebeljnega peljejo poti proti Stični in Ivančni gorici, v bližini katere je Gradišče (24. točka RSPP). Mimo Grosupljeja vodi evropska pešpot E-6. Po njej pridemo tudi do turistično urejene Taborske jame. Iz Višnje gore, Turjaka in Rašice vodi več krajših sprehajalnih in daljših izletniških poti, na katerih si lahko ogledamo veliko zgodovinskih in kulturnih spomenikov.

Z Iga je dostop po cesti do doline Draga s številnimi umetnimi jezeri ali pa na Golo, Kurešček in razgledno Visoko.

Sprehodi po Ljubljanskem barju nikakor niso za planince nezanimivi. Iz Iške vasi lahko pridemo v znani Iški Vintgar ali pa gremo v breg na Gornji Ig in še dlje na Krim (30. točka RSPP), kjer so v zadnjih letih obnovili planinski dom. Tja se lahko povzpemo tudi iz Podpeči, Preserij, Kamnika ali Borovnice. Od tod je lep sprehod do divjega Pekla, Bistre ali Pokojišča na hribu. Na južni strani »ljublanskega Triglava« pa je zdravilišče in naselje Rakitna.

Z Vrhnike navadno obiščemo Planino z razglednim stolpom in planinsko kočico ter smučarsko središče na Zaplani. Iz Podsmreke ali Brezij

Darilo Planinskemu vestniku

Na eni od zadnjih sej upravnega odbora Planinskega društva PTT Ljubljana so nekateri člani predlagali, naj bi svojemu članu **Jožetu Dobniku** dali denarno nagrado, ker je uredil zbornik ob 40-letnici delovanja tega planinskega društva. Na isti seji je večina članov upravnega odbora ta predlog potrdila in upravni odbor je sklenil avtorju zbornika izplačati nagrado v višini 50 000 tolarjev.

Vendar je avtor nagrado odklonil oziroma jo preusmeril: na željo Jožeta Dobnika je PD PTT Ljubljana ta denar nakazalo na ziro račun Planinskega vestnika, ker se je avtor nagradi odpovedal v korist osrednje slovenske planinske revije.

Jožetu Dobniku se za lep denarni prispevek lepo zahvaljujemo.

Uredništvo in uprava
Planinskega vestnika

vodi gozdna pot na Ključ, znan po bojih partizanov z italijanskimi fašisti, in v Polhograjsko dolino, v Dvor z znamenito gotsko cerkvijo. Iz Drenovega griča lahko pridemo na Zaklanec ali v Šentjošt nad Polhovim Gradcem. Od tod vodi več planinskih poti na Goro — sv. Lovrenc, na Grmado (31. točka RSPP) in dalje na Tošč, najvišji vrh Polhograjskega hribovja.

Iz Šentvida je lep izlet na Toško čelo, Jetrnbenk ali na Katarino in na sv. Jakob. Najbolj obiskana gora v Sloveniji pa je Šmarna gora nad Tacnom in Grmada s Turncem, osnovno šolo slovenskih alpinistov. Iz Medvod vodijo asfaltirane ceste v Zbilje in Smlednik, od koder je lep in kratek izlet do razvalin smledniškega gradu.

Nad Škofjo Loko je več izletniških in planinskih poti: prek Krizne gore na Čepule in Šentjošt nad Kranjem, na Lubnik (32. točka RSPP), dalje pa v smučarsko središče Stari vrh. — Iz Kranja se lahko pripeljemo do Predvora, od koder so prijetni izleti na bližnje vrhove s cerkvami ali do Cerkelj, od koder vodijo gondolska žičnica in več planinskih poti na